

Убивство - це легко

Про книгу

Поліцейський Люк Фіцвільям прямує поїздом у Лондон. Як це часто буває, він заводить розмову зі своєю попутницею міс Пінкертон, яка їде у Скотленд-Ярд, щоб повідомити про серію таємничих вбивств у провінційному містечку Вічвуд. Люк, звісно, не вірить жодному слову, вважаючи стареньку просто занадто емоційною.

Однак через певний час йому доведеться змінити свою думку, адже він дізнається, що майже відразу після того, як міс Пінкертон зійшла з поїзда, її збила машина...

Тож Люк вирушає у Вічвуд, щоб розслідувати цю справу - не таку просту, як здається на перший погляд.

Класика англійського детективу

Світла Крісті

УБИВСТВО —
ЦЕ ЛЕГКО

КСД

Agatha Christie[®]

Агата Крісті

УБИВСТВО —
ЦЕ ЛЕГКО

РОМАН

ХАРКІВ
2024. КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2024

ISBN 978-617-15-0608-4 (epub)

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Перекладено за виданням:

Christie A. Murder is Easy : A Novel / Agatha Christie. — London : HarperCollins, 2017. — 272 p.

Переклад з англійської *Аліни Недзеленко*

Дизайнер обкладинки *Олександра Борзенкова*

Крісті А.

К82 Убивство — це легко : роман / Аґата Крісті ; пер. з англ. А. Недзеленко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2024. — 320 с.

ISBN 978-617-15-0499-8

ISBN 978-0-00-819630-1 (англ.)

Поліцейський Люк Фіцвільям прямує поїздом у Лондон. Як це часто буває, він заводить розмову зі своєю попутницею міс Пінкертон, яка їде у Скотленд-Ярд, щоб повідомити про серію таємничих вбивств у провінційному містечку Вічвуд. Люк, звісно, не вірить жодному слову, вважаючи стареньку просто занадто емоційною.

Однак через певний час йому доведеться змінити свою думку, адже він дізнається, що майже відразу після того, як міс Пінкертон зійшла з поїзда, її збила машина...

Тож Люк вирушає у Вічвуд, щоб розслідувати цю справу — не таку просту, як здається на перший погляд.

УДК 821.111

AGATHA CHRISTIE and the Agatha Christie Signature are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

Murder is Easy © 1939 Agatha Christie Limited. All rights reserved

Translation entitled «Убивство — це легко» © 2024 Agatha Christie Limited. All rights reserved

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2024

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2024

Присвячується Розалінді та Сьюзен, першим критикам цієї книги

Розділ перший. Пасажирка

Англія!

Зустріч з Англією через стільки років!

Яка вона буде?

Люк Фіцвільям замислився над цим питанням, спускаючись трапом до причалу. Ця думка не полишала його під час тривалого очікування на митниці й несподівано повернулася, коли він нарешті сів у потяг.

Одна річ приїздити до Англії у відпустку: ти маєш чимало грошей на розтринькування (принаймні на початку!), посиденьки зі старими приятелями чи зустрічі з такими ж мандрівниками, як і ти. Ця безтурботна атмосфера, коли розумієш, що це короткотривалий відпочинок, мить насолоди й що ти неодмінно повернешся.

І зовсім інша річ зараз, коли про повернення не може бути й мови. Більше не буде спекотних задушливих ночей, сліпучого сонця, краси розкішної тропічної природи й самотніх вечорів за читанням та перечитуванням старих видань «Таймс».

Відтепер він безробітний пенсіонер, який із почестями пішов у відставку; джентльмен, який із невеликими статками повернувся додому в Англію. Що він робитиме далі?

Англія! Червень. Похмурий день. Сіре небо. Пронизливий вітер. Зустріч була не дуже привітна. Люди! Боже, що за люди! Натовпи людей навколо. Їхні сірі, мов небо, обличчя були сповнені занепокоєння й тривоги. Ще й ці будинки, які, здавалося, з'являлися повсюди, мов гриби після дощу, — огидні, бридкі будиночки! Вони більше нагадували курятники, розкидані по сільській місцевості!

Люк Фіцвільям відвів погляд від пейзажу, що миготів за вікном, і почав переглядати щойно придбані газети: «Таймс», «Дейлі кларіон» і «Панч».

Він почав із газети «Дейлі кларіон», присвяченої кінним перегонам у місті Епсом.

«Шкода, що ми не приїхали вчора. Я не був на дербі відтоді, як мені виповнилося дев'ятнадцять», — подумав Люк. У клубі він зробив ставку й хотів дізнатися, що кореспондент «Кларіон» думає про його фаворита.

Однак він знайшов лише зневажливий коментар:

«Решта ж, такі як Джуджуб II, Маркс Майл, Сантоні та Джеррі Бой, навряд чи можуть претендувати на перемогу. Ймовірним аутсайдером буде...»

Утім, Люка не цікавив імовірний аутсайдер. Натомість його увагу привернули коефіцієнти ставок. Шанси Джуджуба II стримано оцінювались як 40 до 1.

Люк поглянув на годинник. За чверть четверта.

«Що ж, перегони вже закінчилися, — подумав він. — Шкода, що я не поставив на Клерігольда, який, за прогнозами, був другим фаворитом».

Потім він розгорнув «Таймс» і поринув у читання більш серйозних статей.

Однак це тривало недовго. Розлючений полковник, який сидів у кутку навпроти, настільки обурився прочитаним у газеті, що негайно вирішив поділитися цим із попутником. Цілих пів години полковник безупинно торочив про те, як він ненавидить «цих проклятих комуністичних пропагандистів», та врешті-решт утомився й захропів.

Невдовзі потяг сповільнив хід і зупинився. Виглянувши з вікна, Люк розглядав велику безлюдну станцію з багатьма платформами. Раптом він помітив на кіоскові вивіску з написом: «РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГОНІВ ДЕРБІ». Люк відчинив двері, вискочив на платформу й побіг до кіоску. А вже за мить він, усміхаючись, розглядав новину в щойно надрукованій газеті.

РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГОНІВ ДЕРБІ

Джуджуб II

Мазеппа

Клерігольд

Люк задоволено всміхнувся. Сто фунтів на рівному місці! Старий добрий Джуджуб II, яким зневажливо знехтували всі підпільні інформатори.

З усмішкою на вустах він повернувся й побачив лише порожню платформу. Захоплений перемогою Джуджуба II, він не помітив, як потяг від'їхав від станції.

— Коли, у біса, цей потяг відійшов? — запитав він у похмурого носія.

— Який потяг? — перепитав носій. — Останній потяг тут зупинявся о п'ятнадцятій чотирнадцять.

— Але тут щойно був потяг. Я зійшов із нього. Це був експрес, що прямує від порту.

— Експрес не робить жодних зупинок дорогою до Лондона, — суворо відповів носій.

— Але ж він зупинився, — запевнив його Люк. — Я зійшов із цього потяга.

— Експрес не робить зупинок до самого Лондона, — вперто повторив носій.

— Але ж я кажу вам, що він зупинився прямо на ось цій платформі і я зійшов з нього.

Зіткнувшись із цим незаперечним фактом, носій докірливо сказав:

— Вам не слід було цього робити. Потяг не повинен тут зупинятися.

— Але ж він зупинився.

— Він став під семафором, а не «зупинився на станції», як ви висловилися.

— Я не розуміюся на цих тонкощах так, як ви, — відповів Люк. — Питання в тому, що мені робити далі.

— Ви не повинні були виходити з потяга, — докірливо повторив носій, якого мало цікавила доля незнайомця.

— Ви, безперечно, маєте рацію, — відповів Люк. — Але що зроблено, того вже не змінити. Обравши шлях, уже не шкодує і не плач дарма! Ця проблема стара як світ. Я лише намагаюся дізнатися, що ви, як працівник залізниці, могли б мені порадити.

— Ви мене запитуєте, що вам робити далі?

— Саме так, — продовжив Люк. — Припускаю, тут зупиняються потяги, які ходять за розкладом?

— Дайте подумати, — сказав носій. — Вам варто сісти на потяг, що вирушає о шістнадцятій годині тридцять п'ять хвилин.

— Що ж, якщо він прямує до Лондона, то це саме те, що мені потрібно, — відповів Люк.

Окрилений цією новиною, Люк почав ходити вздовж перону. З великої вивіски він дізнався, що перебуває на станції Фенні-Клейтон, вузловій станції Вічвуда-андер-Еш. Тієї ж миті маленький старенький локомотив повільно заштовхав одновагонний потяг на сусідню колію. З нього вийшли декілька пасажирів і, перейшовши невеликий місток,

прийшли до платформи, де був Люк. Похмурий носій багажу раптом пожвавішав і почав штовхати великий візок з ящиками й кошиками. До нього приєднався його колега, який віз бідони з молоком. Почувся дзенькіт; станція Фенні-Клейтон пробудилася від сну.

Нарешті потяг, який мчав до Лондона, поважно прибув на станцію. Вагони третього класу були переповнені, але в купе першого класу сиділо не більше одного-двох пасажирів. Люк почав зазирати в кожне купе. У першому, призначеному для курців, сидів чоловік із цигаркою, схожий на військового. Люк вирішив, що на сьогодні з нього досить англо-індійських полковників, і вирушив до наступного купе. Там сиділа дещо стомлена й одночасно витончена молода леді, імовірно, гувернантка, та енергійний хлопчик років трьох. Люк швидко пішов далі. Двері наступного купе були відчинені. У ньому сиділа лише літня пані. Люк подумав, що вона схожа на його тітоньку Мілдред, яка великодушно дозволила йому тримати вужа, коли йому було десять. Тітка Мілдред, без сумніву, була найкращою тіткою, яку тільки можна уявити. Люк зайшов до купе й сів.

Після кількох хвилин жвавого завантаження бідонів із молоком, валіз та інших дрібниць потяг повільно викотився зі станції. Розгорнувши газету, Люк почав переглядати новини, сподіваючись знайти щось, чого ще не читав у ранковій газеті. Він не сподівався, що матиме на це багато часу. Люк мав багато тіток, тому був абсолютно впевнений, що привітна літня пані не планує їхати мовчки до Лондона. Так і сталося.

Спочатку пані попросила зачинити вікно, потім підняти парасольку, а далі почала розповідати про переваги потяга, яким вони їхали.

— Потяг буде їхати лише годину й десять хвилин. Це дуже зручно і швидше, ніж ранковим. Той їде годину й сорок хвилин. Звичайно, майже всі користуються ранковим рейсом. Я маю на увазі, що якщо є можливість зекономити на зворотному квитку, то вигідніше було б їхати ранковим потягом. Я, власне, так і планувала, але зник Пухнастик. Це мій кіт, перс, такий красень. А в нього ще й хворе вушко, тож я не могла поїхати, поки він не знайшовся.

— Безперечно, — пробурмотів Люк та демонстративно перевів погляд на газету. Але це було марно. Її уже нічим не можна було зупинити.

— Тож єдине, що мені залишилося, — це їхати денним потягом. Мушу визнати, він, звісно ж, має свої переваги. Він не такий переповнений... хоча це, мабуть, перевага першого класу. Але я зазвичай не їжджу ним. Тобто я вважаю це *марнотратством*, особливо в наші дні, коли податки зростають, дивіденди знижуються, а витрати на покоївку значно збільшуються. Однак я дуже збентежена тим, що відбувається... Я їду до Лондона в дуже важливій справі, тож я хотіла в тиші обдумати, що я збираюся сказати... розумієте?

Люк стримав усмішку.

— Це вкрай важко зробити, коли навколо багато пасажирів. Тож я вирішила, що один раз можу *дозволити собі* поїхати першим класом. Хоча я вважаю, що сьогодні всі витрачають гроші на вітер і ніхто не думає про майбутнє. Шкода, що другий клас скасували... все ж таки він був трохи дешевший.

Перебігши поглядом засмагле обличчя Люка, вона продовжила:

— Звичайно, я розумію, військовим належить їхати першим класом, особливо офіцерам, адже статус зобов'язує.

Люк зустрівся з допитливим поглядом пари яскравих блискучих очей і відразу ж зрозумів, що розмови вже не уникнути.

— Я не військовий, — сказав він.

— Перепрошую. Я лише подумала... Ви такий засмаглий... напевно, ви повернулися додому у відпустку зі Сходу.

— Я повернувся зі Сходу, — сказав Люк. — Але не у відпустку.

— Я поліцейський, — коротко додав він, сподіваючись уникнути подальших запитань.

— Поліцейський? Як цікаво! Син *моєї* хорошої подруги нещодавно вступив на службу в поліцію Палестини.

— Я служив у Маянг-Стрейтс, — сказав Люк, передбачивши чергове запитання.

— Що ж, це цікаво... Я маю на увазі, цікавий збіг, що ми їдемо в одному купе. Розумієте, я ж їду в місто, щоби потрапити до Скотленд-Ярду¹.

— Справді? — перепитав Люк.

Люк замислився, чи стомиться вона, чи все ж щебетатиме аж до самого Лондона. Зрештою, він не був проти, адже дуже любив свою тітоньку Мілдред. Він пригадав, як її п'ять фунтів колись допомогли йому вибратися зі скрутного становища. До того ж ця літня пані

й тітонька Мілдред мали щось спільне — щиру англійську доброзичливість. Він не зустрів таких жінок у Маянг-Стрейтс. Вони асоціювалися в нього з різдвяним пудингом, сільським крикетом, затишком біля каміна та іншими речами, яких йому так не вистачало на іншому кінці світу. (Звісно ж, подібні речі стають непомітними в повсякденні, але ж Люк повернувся до Англії лише кілька годин тому.)

— Тож я збиралася виїхати ще сьогодні вранці, — жваво защебетала старенька, — але, як я вже казала, затрималася, щоб знайти Пухнастика. Я страшенно турбувалася за нього. Як ви гадаєте, я ще встигну потрапити туди вчасно? У Скотленд-Ярді, здається ж, немає певного графіка роботи.

— Не думаю, що вони зачиняються за графіком, — відповів Люк.

— Ні, звісно ні. Як вони можуть? Я маю на увазі, що в будь-яку хвилину комусь може знадобитися повідомити про серйозний злочин.

— Ваша правда, — погодився Люк.

На мить літня пані поринула в мовчання. Вона виглядала стурбованою.

— Я завжди вважала, що краще йти одразу до найвищих інстанцій, — нарешті мовила вона. — Джон Рід, наш констебль у Вічвуді, дуже ввічливий та приємний чоловік, але я не думаю, що він упорається з такою серйозною справою. Зазвичай йому доводиться мати справу з людьми, які зловживають алкоголем, перевищують швидкість або не платять податок за свою собаку... і, можливо, навіть грабіжниками... Але мені здається... ні, я переконана... що він не впорається зі справою про *вбивство*!

— Вбивство? — Люк здивовано звів брови.

— Так, вбивство, — підтвердила літня пані, енергійно киваючи. — Бачу, ви здивовані. Я теж спочатку була здивована... і не могла в це повірити. Я думала, це лише мої вигадки.

— А ви впевнені, що це не так? — обережно запитав Люк.

— Звісно ж упевнена, — кивнула вона рішуче. — Можливо, я могла помилитися вперше, але аж ніяк не вдруге, не втретє і не вчетверте. Після стількох убивств я *знаю* напевне.

— Ви хочете сказати, що було... е-е-е... кілька вбивств? — запитав Люк.

— Боюся, що так, — тихим голосом відповіла пані. — Саме тому я вирішила, що варто звернутися відразу до Скотленд-Ярду й розповісти їм про все, що трапилося. Як *ви* гадаєте, це правильне рішення?

Люк задумливо поглянув на неї і сказав:

— Так, гадаю, що правильне.

«Вони ж то там, мабуть, точно знають, як поводитися з такими, як вона. Напевно, до них щотижня приходять близько пів дюжини літніх пані, які розповідають про вбивства, скоєні в їхніх затишних тихих містечках! У них, мабуть, навіть є спеціальний відділ, який займається такими справами», — подумав Люк про себе.

Люк уявив, як старший офіцер поліції або молодий красень інспектор тактовно промовляє: «Дякую, пані, ми вам дуже вдячні. Можете повертатися додому й більше не турбуватися про це. Ми обов'язково з усім розберемося».

Люк усміхнувся, уявивши собі таку картину, і подумав: «Цікаво, звідки вони беруть усі ці історії? Напевне, їхнє смертельно нудне життя змушує їх вигадувати драматичні історії. Я навіть десь чув, що деякі літні пані одержимі думкою, що їх хтось хоче отруїти».

Тихий голос співрозмовниці перервав роздуми Люка.

— Пригадую, я колись читала історію, здається, це була справа Аберкромбі... Саме так, *він* отруїв чимало людей, перш ніж його почали підозрювати. Що ж я хотіла сказати? Ах так, згадала, хтось писав, що він мав зловісний погляд. Варто йому було тільки поглянути на людину, як та незабаром після цього занедужувала. Я тоді не повірила в таке. Але це виявилось правдою!

— Що саме?

— Зловісний погляд...

Люк витріщився на неї. Вона трохи затремтіла, а її рожеві щоки помітно зблідли.

— Спочатку я побачила, як цей погляд кинули на Еммі Гіббс... незабаром *вона* померла. Потім був Картер, а ще згодом Томмі Пірс. А вчора цей погляд зупинився на докторі Гамблбі. Але ж він така *хороша* людина, *справді* хороша. Розумієте, Картер пиячив, а Томмі Пірс був зухвалим нестерпним розбишакою, який знущався зі слабших хлопчиків: викручував їм руки та щипав їх. Тому я не дуже переймалася їхніми смертями. Доктор Гамблбі ж зовсім інша справа.

Я мушу його врятувати. Найжахливіше те, що, якби я навіть прийшла й розповіла йому про це, він би мені не повірив! Він би лише висміяв мене! І констебль Джон Рід теж не повірив би мені. Але в Скотленд-Ярді до цього поставляться серйозно. Вони вміють *розпізнавати* справжні злочини!

Вона виглянула у вікно.

— О Боже, ми прибудемо за хвилину. — Вона злегка заметушилася: відкривала й закривала сумочку, випускала з рук парасольку.

— Щиро вам дякую, — сказала пані, коли Люк удруге підняв її парасольку. — Мені дуже *допомогла* розмова з вами. Ви дуже люб'язний, і я надзвичайно рада, що ви схвалюєте моє рішення.

— Я впевнений, що в Скотленд-Ярді вам обов'язково допоможуть, — м'яко промовив Люк.

— Я вам справді дуже вдячна.

Вона почала копирсатися в сумочці.

— Моя візитівка... О Боже, у мене лише одна залишилася... Вона знадобиться мені в Скотленд-Ярді.

— Звичайно, я розумію.

— Моє прізвище — Пінкертон.

— Вам личить це прізвище, міс Пінкертон², — з усмішкою сказав Люк і, побачивши її спантеличений погляд, поспішно додав: — Мене звати Люк Фіцвільям.

— Вам викликати таксі? — запитав Люк, коли потяг зупинився на платформі.

— О ні, дякую. — Здавалося, ця пропозиція приголомшила міс Пінкертон.

— Я поїду на метро до Трафальгарської площі, а звідти дійду до Вайтгоглу.

— Що ж, успіху, — побажав їй Люк.

Міс Пінкертон тепло потиснула йому руку.

— Дякую за вашу доброзичливість. Знаєте, спочатку я думала, що ви мені не повірили.

Люк зникнув і промовив:

— Стільки вбивств! Напевно, важко скоїти стільки злочинів, залишившись безкарним, вам так не здається?

Міс Пінкертон захитала заперечливо головою й рішуче промовила:

— Аж ніяк, мій дороженький. Ви *помиляєтеся*. Вбивати дуже легко, допоки вас ніхто не підозрює. Виявилось, що людина, яка скоїла ці вбивства, мабуть, остання, кого *можна* було б запідозрити!

— У всякому разі бажаю вам успіху, — сказав Люк.

Міс Пінкертон розчинилася в натовпі, а Люк тим часом вирушив на пошуки свого багажу.

«Здається, вона трохи дивакувата, — розмірковував він. — Хоча ні, я так не думаю. У неї просто багата уява. Сподіваюся, вони хоча б вислухають її. Вона досить мила пані».

[1](#) Скотленд-Ярд — центральне управління лондонської поліції. (Тут і далі прим. пер.)

[2](#) Пінкертон — прізвище засновника першого приватного детективного агентства в США.

Розділ другий. Некролог

Джиммі Лораймер був давнім другом Люка. Тож, як завжди, прибувши до Лондона, Люк зупинився в нього. Саме з Джиммі він подався на пошуки розваг того ж вечора. І саме з Джиммі він пив ранкову каву, страждаючи від жахливого похмілля. Люк так зосередився на перечитуванні, здавалося б, непримітної замітки в ранковій газеті, що пропустив запитання свого друга повз вуха.

— Вибач, Джиммі. Що ти казав? — спитав Люк, різко повертаючись до реальності.

— Що тебе там так зацікавило? Політична ситуація?

Люк широко всміхнувся.

— Аж ніяк. Дивна історія... Розумієш, літню пані, з якою я вчора їхав в одному купе, збив автомобіль.

— Імовірно, на пішохідному переході, — сказав Джиммі. — Ти впевнений, що це саме вона?

— Звісно ні, але прізвище те саме — Пінкертон. Її збив автомобіль, коли вона переходила через Вайтголл. Водій утік із місця ДТП.

— Кепські справи, — підсумував Джиммі.

— Так, бідолашна старенька. Мені страшенно шкода її. Вона нагадала мені мою тітоньку Мілдред.

— Хто б не був за кермом цього автомобіля, він за це відповідь. Його напевно звинуватять у ненавмисному вбивстві. Чесно кажучи, зараз страшно сідати за кермо.

— Який у тебе автомобіль?

— «Форд V8». Кажу тобі, друже...

Далі вони просто обмінювалися черговими фразами.

— Що ти, в біса, бурмочеш? — несподівано запитав Джиммі.

Люк наспівував собі під ніс: *«Тру-ля-ля, тру-ля-ля, одружили ми джмеля»*.

— Перепрошую. Це якийсь дитячий віршик. Не знаю, чому я раптом згадав його.

Тиждень по тому Люк, безтурботно проглядаючи першу сторінку «Таймс», раптом приголомшено вигукнув: «Прокляття!»

Джиммі Лораймер глянув на нього.

— Що сталося?

Люк не відповів. Він невпинно вдивлявся в прізвище в газетній колонці.

Джиммі повторив своє запитання. Люк звів голову і глянув на свого друга. Його дивний вираз обличчя занепокоїв Джиммі.

— Люк, що сталося? Ти наче привида там побачив.

Люк мовчав кілька хвилин. Він зронив газету, підійшов до вікна, а потім повернувся назад. Джиммі здивовано спостерігав за ним. Люк нарешті сів і нахилився вперед.

— Джиммі, друже, пам'ятаєш, як я розповідав про літню пані, з якою я їхав в одному купе до Англії?

— Це та, що нагадала тобі твою тітоньку Мілдред? Та, яку збив автомобіль?

— Саме так. Слухай, Джиммі, бідолашна старенька розповіла мені довгу історію, що вона їхала до Скотленд-Ярду, щоби повідомити їм про численні злочини. Судячи з усього, у її містечку розгулює вбивця, який уже вбив кількох людей.

— Ти не казав, що вона божевільна, — сказав Джиммі.

— Я не думав, що вона божевільна.

— Та годі тобі, старий. Серійний убивця, серйозно?

Люк нетерпляче повторив:

— Я не думав, що вона божевільна. Я подумав, що в неї просто розігралася уява, як це буває в такому віці.

— Ну, можливо, і так. Але мені здається, що вона все ж несповна розуму.

— Не важливо, що *тобі* здається, Джиммі. Послухай мене!

— Гаразд, гаразд... продовжуй.

— Вона розповіла мені все в загальних рисах, згадуючи імена однієї чи двох жертв. Проте найбільше її жахало те, що вона знала, хто буде наступною жертвою.

— Невже? — схвильовано запитав Джиммі.

— Я чув, що асоціації сприяють легкому запам'ятовуванню. Мабуть, тому я запам'ятав його прізвище, бо воно в мене асоціювалося з дитячим віршиком. «Тру-ля-ля, тру-ля-ля, одружили ми джмеля³».

— Звучить логічно, але який це має стосунок до справи?

— Безпосереднє. Його прізвище — Гамблбі, доктор Гамблбі. Літня пані сказала, що доктор Гамблбі буде наступною жертвою. Її це

страшенно турбувало, тому що вона вважала його «хорошою людиною». Це прізвище застрягло в моїй голові через той віршик.

— І що з того?

— Ось поглянь.

Люк простягнув газету, вказавши пальцем на замітку в колонці некрологів.

ДЖОН ЕДВАРД ГАМБЛБІ, доктор медичних наук, коханий чоловік Джессі Роуз ГАМБЛБІ, раптово помер у своєму будинку в Сендгейті, Вічвуд-андер-Еш, 13 червня. Похоронна процесія відбудеться в п'ятницю. Прохання не приносити квіти.

— Тепер ти розумієш, Джиммі? Прізвище, місцевість, професія — усе збігається. Що скажеш?

Джиммі замислився на кілька секунд і нарешті відповів тихим непопереконливим голосом:

— Гадаю, це просто дивний збіг обставин.

— Справді, Джиммі? Просто збіг?

Люк знову почав ходити кімнатою.

— Що ж іще? — запитав Джиммі.

Люк рвучко озирнувся.

— Що, якщо кожне слово, сказане цією бідною старою жінкою, було правдою? Що, якщо вся ця історія була абсолютна правдива?

— Та годі тобі, старий! Це вже занадто! Такого не буває.

— А як щодо справи Аберкромбі? Хіба комусь спадало на думку, що саме він відправив на той світ таку кількість людей?

— Боюся, що їх було більше, ніж установлено офіційно, — додав Джиммі. — Кузен мого приятеля був там місцевим коронером. Він мені розповів деякі деталі. Аберкромбі спіймали за те, що він отруїв миш'яком місцевого ветеринара. Пізніше було викопано тіло його дружини, і виявилось, що вона також була отруєна цією гидотою. Ще вони майже впевнені, що її брата спіткала така ж доля. І це ще не повний список його жертв. Мій приятель стверджує, що, за неофіційними даними, Аберкромбі покінчив щонайменше з п'ятнадцятьма людьми. *П'ятнадцятьма!*

— Отож-бо й воно. Такі речі *трапляються*.

— Так, але не дуже часто.

— Звідки ти знаєш? Вони можуть траплятися частіше, ніж ми уявляємо.

— Це в тобі говорить поліцейський. Але ти тепер у відставці. Облиш це все.

— Колишніх поліцейських не буває, — заперечив Люк. — Слухай, Джиммі, припустімо, що перед тим, як Аберкромбі почав здійснювати жорстокі вбивства, якась мила балакуча старенька розгадала його наміри й негайно побігла повідомити про це в правоохоронні органи. Гадаєш, її слова сприйняли б серйозно?

Джиммі всміхнувся:

— Звісно ж ні!

— От і я про те ж. Як і *ти*, вони подумали б, що вона божевільна; або ж, як я, що в неї просто розігралася уява. Та в будь-якому разі *вони нічого б не робили без доказів*.

Джиммі на мить замислився й запитав:

— То що ти думаєш про цю історію?

— Ось що ми маємо, — почав Люк. — Мені розповіли історію... яка малоймовірна, та все ж можлива. Смерть доктора Гамблбі є доказом того, що вона правдива. Ще одним доказом може бути загибель міс Пінкертон. Адже жінка саме прямувала до Скотленд-Ярду, щоб розповісти їм про свої підозри. *Але вона туди не потрапила*, бо загинула під колесами автомобіля. А водій відразу ж зник.

— Звідки ти знаєш, що вона туди не потрапила? — заперечив Джиммі. — Її могли збити вже після того, як вона побувала в Скотленд-Ярді.

— Можливо... та я все ж думаю, що ні.

— Це все лише твої припущення, бо тобі хочеться вірити в цю драматичну історію.

Люк різко похитав головою:

— Це не зовсім так. Я лише кажу, що цю справу треба розслідувати.

— Іншими словами, *ти збираєшся в Скотленд-Ярд?*

— Ні, поки що ні, ще занадто рано. Адже смерть доктора Гамблбі може виявитися лише збігом обставин.

— То що ж ти збираєшся робити?

— Я поїду туди й спробую сам у всьому розібратися.

— Ти серйозно?

— Тобі не здається, що це єдиний шлях, щоб розібратися в цій історії?

Джиммі здивовано глянув на нього.

— Люк, ти *серйозно* вирішив зайнятися цією справою?

— Абсолютно.

— А якщо це все виявиться мильною бульбашкою?

— Краще б це справді було так.

— Ну звісно... — Джиммі насупився. — Але ти все ж віриш у це все?

— Мій любий друже, я лише намагаюся дивитися на речі неупереджено.

Джиммі задумався на мить і потім сказав:

— У тебе є план? Адже тобі доведеться якось *пояснити* свою несподівану появу в цьому містечку.

— Та мабуть.

— Жодних «мабуть». Ти не розумієш, що таке провінційне англійське містечко. Вони бачать чужинця за милю!

— Треба вигадати прикриття. — Люк широко всміхнувся. — Художник. Як тобі ідея? Хоча ні. Я навіть пензлик ніколи в руках не тримав!

— Скажеш, що ти сучасний художник, — мовив Джиммі. — Вони навіть без нього обходяться.

Але Люк був налаштований серйозно.

— Письменник? Письменники ж можуть зупинятися в провінційних готелях у пошуках натхнення? Може, рибалка... Але треба з'ясувати, чи є поблизу річка. Або хворий чоловік, якому порадили подихати сільським повітрям? Я не дуже схожий на такого, до того ж зараз усі віддають перевагу пансіонатам. А якщо я скажу, що приїхав поглянути на місцевість, бо хочу купити тут будинок? Та ні, дурниця... Джиммі, ти *мусиш* придумати *якесь* правдоподібне виправдання. Чому доброзичливий незнайомець може раптом з'явитися в маленькому англійському містечку?

— Зачекай хвилинку... — сказав Джиммі. — Дай мені ту газету.

Він перечитав некролог і переможно вигукнув:

— Я так і думав! Люку, я придумав тобі прикриття. Твоя поява не спричинить жодних запитань!

Люк рвучко озирнувся.

— І яке ж?

Джиммі гордо продовжив:

— Вічвуд-андер-Еш. Я все намагався згадати, звідки я знаю цю назву. Аж ось я згадав!

— Ти зовсім випадково маєш друга, який товаришує з місцевим коронером?

— Не цього разу. Усе значно краще. Мій батько з багатодітної сім'ї. Тринадцять дітей. Тож, як ти розумієш, родичів у мене чимало. *І дехто з них живе у Вічвуді-андер-Еш.*

— Джиммі, це геніально! І хто ж це?

— Її звати Бріджит Конвей. Останні два роки вона працює секретаркою лорда Вітфілда.

— Це той, що володіє тими жалюгідними щотижневими газетами?

— Саме так. Та він і сам не менш жалюгідний. Пихатий блазень! Він народився у Вічвуді-андер-Еш і належить до тих невиправних снобів, які постійно вихваляються, що, всупереч своєму походженню, самотужки досягли значних висот. Він повернувся до рідного села, купив єдиний великий будинок в окрузі (цей будинок, до речі, належав родині Бріджит) і намагається перетворити його на «еталонний масток».

— А твоя кузина — його секретарка?

— Була, — похмуро відповів Джиммі. — Вона здобула підвищення і стала його нареченою!

— Ого! — здивовано вигукнув Люк.

— Гарна здобич! — сказав Джиммі. — Там грошей хоч лопатою горни. Бріджит була до безтями закохана в одного хлопця, який розбив їй серце, тож вона обрала практичніший варіант. Думаю, це буде ще та парочка. Жіночі лестощі допоможуть їй крутити ним, як душі завгодно.

— І до чого тут я?

— Ти прийдеш туди погостювати. Скажімо, під виглядом ще одного кузена. Бріджит має їх настільки багато, що одним більше, одним менше, ніхто навіть не здогадається. У нас чудові стосунки, тож я домовлюся з нею про все. Повертаючись до мети твого візиту... Будеш досліджувати чаклунство.

— Чаклунство?

— Фольклор, місцеві забобони та інші схожі речі. Вічвуд-андер-Еш славиться такими історіями. Це одне з останніх місць, де відьми влаштовували свої шабаші, і на цьому ж місці в минулому столітті їх

спалювали на вогнищах. Ти писатимеш про це книгу, розумієш? Порівнюватимеш звичаї Маянг-Стрейтс зі старовинним англійським фольклором... шукатимеш аналогії і так далі... Ходитимеш повсюди з блокнотом і розпитуватимеш старожилів про місцеві забобони та звичаї. Вони вже звикли до такого. А дізнавшись, що ти житимеш у маєтку Еш, вони довірятимуть тобі.

— А що подумає лорд Вітфілд?

— Не турбуйся про це. Він не освічений та надзвичайно наївний. Він насправді вірить у те, що читає у власних газетах. У будь-якому разі Бріджит переконає його. Я можу за неї поручитися.

Люк важко зітхнув:

— Джиммі, старий пройдисвіте, ти майстер своєї справи. Усе здається дуже простим. Ти впевнений, що твоя кузина погодиться?

— Безсумнівно. Довірся мені.

— Я тобі безмежно вдячний.

— Я прошу тебе лише про одне, — сказав Джиммі. — Якщо ти знайдеш цього маніяка-вбивцю, я хотів би бути свідком його смерті! — А потім запитав: — Що в тебе на думці?

— Я дещо згадав, — повільно промовив Люк. — Я сказав літній пані, що вкрай важко скоїти стільки вбивств і залишитися безкарним. Вона ж відповіла, що я помиляюся і насправді ж убивати дуже легко... — Він на мить замислився, а потім додав: — Джиммі, невже це правда? Я мушу дізнатися...

— Що?

— Чи справді *вбивати так легко...*

[3](#) Прізвище Гамблбі співзвучне з *humble-bee* — «джміль» (англ.).

Розділ третій. Відьма без мітли

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ